

Coperta I: Euripide, aşezat pe un jet înaintea statuii zeului Dionysos, patruncul spectacolelor tragicе, înminează masca lui Herakles unui personaj feminin, probabil Scena, intruchiparea teatrului. Basorelief antic, aflat la Istanbul.

Coperta IV: Euripide, bust de marmură, copie romană după un original grec din sec. IV i.Hr., Muzeul Național din Napoli.

EURIPIDE

TEATRU COMPLET

*Traducere, prefăță, note și comentarii
de
Alexandru Miran*

ISBN 978-81-320-22-1 (Guruji)
ISBN 978-81-320-22-2 (Vtc)
• ARC GUNIVAS-3002, bestin business series
GUNIVAS-ARC

- ZEPHIROS (ZEFIR), II, 456
 ZETHOS (ZETOS), III, 617, 673
 ZEUS, I, 49, 54, 56, 67, 75, 79, 84, 88,
     90, 99, 100, 101, 104, 109, 117, 130,
     134, 136, 141, 142, 143, 144, 148,
     149, 151, 153, 155, 158, 159, 160,
     162, 166, 170, 189, 190, 195, 201,
     203, 207, 208, 209, 215, 216, 217;
     II, 297, 304, 308, 317, 321, 325,
     335, 336, 343, 348, 351, 356, 392,
     405, 415, 417, 418, 419, 426, 433,
     436, 437, 453, 454, 468, 476, 481,
     489, 490, 499, 500, 515, 518, 519,
     522, 524, 525, 526, 532, 535, 541,
     545, 546; III, 616, 617, 618, 621,
     622, 623, 626, 627, 631, 638, 642,
     643, 644, 645, 646, 647, 652, 654,
     660, 661, 671, 675, 687, 692, 693,
     706, 710, 712, 714, 717, 719, 751,
     755, 756, 758, 763, 765, 768, 775,
     781, 782, 785, 786, 787, 791, 798,
     804, 815, 816, 820, 824, 826, 827,
     836, 841, 843, 844; IV, 929, 930,
     933, 947, 956, 957, 958, 959, 971,
     975, 976, 977, 985, 987, 989, 991,
     994, 996, 1008, 1011, 1016, 1032,
     1036, 1038, 1049, 1052, 1053, 1054,
     1061, 1062, 1063, 1064, 1067, 1070,
     1071, 1077, 1079, 1088, 1091, 1095,
     1097, 1098, 1105, 1106, 1110, 1111,
     1112, 1117, 1118, 1121, 1133, 1139,
     1140, 1170, 1172, 1176, 1178, 1180,
     1188, 1189, 1190, 1192, 1195, 1197,
     1200, 1204, 1205, 1208, 1216, 1217,
     1218, 1221, 1222, 1223, 1224

CUPRINS

839	...
873	...
888	...
983	...
985	...
986	...
987	...
988	...
989	...
990	...
991	...
992	...
993	...
994	...
995	...
996	...
997	...
998	...
999	...
1000	...
1001	...
1002	...
1003	...
1004	...
1005	...
1006	...
1007	...
1008	...
1009	...
1010	...
1011	...
1012	...
1013	...
1014	...
1015	...
1016	...
1017	...
1018	...
1019	...
1020	...
1021	...
1022	...
1023	...
1024	...
1025	...
1026	...
1027	...
1028	...
1029	...
1030	...
1031	...
1032	...
1033	...
1034	...
1035	...
1036	...
1037	...
1038	...
1039	...
1040	...
1041	...
1042	...
1043	...
1044	...
1045	...
1046	...
1047	...
1048	...
1049	...
1050	...
1051	...
1052	...
1053	...
1054	...
1055	...
1056	...
1057	...
1058	...
1059	...
1060	...
1061	...
1062	...
1063	...
1064	...
1065	...
1066	...
1067	...
1068	...
1069	...
1070	...
1071	...
1072	...
1073	...
1074	...
1075	...
1076	...
1077	...
1078	...
1079	...
1080	...
1081	...
1082	...
1083	...
1084	...
1085	...
1086	...
1087	...
1088	...
1089	...
1090	...
1091	...
1092	...
1093	...
1094	...
1095	...
1096	...
1097	...
1098	...
1099	...
1100	...
1101	...
1102	...
1103	...
1104	...
1105	...
1106	...
1107	...
1108	...
1109	...
1110	...
1111	...
1112	...
1113	...
1114	...
1115	...
1116	...
1117	...
1118	...
1119	...
1120	...
1121	...
1122	...
1123	...
1124	...
1125	...
1126	...
1127	...
1128	...
1129	...
1130	...
1131	...
1132	...
1133	...
1134	...
1135	...
1136	...
1137	...
1138	...
1139	...
1140	...
1141	...
1142	...
1143	...
1144	...
1145	...
1146	...
1147	...
1148	...
1149	...
1150	...
1151	...
1152	...
1153	...
1154	...
1155	...
1156	...
1157	...
1158	...
1159	...
1160	...
1161	...
1162	...
1163	...
1164	...
1165	...
1166	...
1167	...
1168	...
1169	...
1170	...
1171	...
1172	...
1173	...
1174	...
1175	...
1176	...
1177	...
1178	...
1179	...
1180	...
1181	...
1182	...
1183	...
1184	...
1185	...
1186	...
1187	...
1188	...
1189	...
1190	...
1191	...
1192	...
1193	...
1194	...
1195	...
1196	...
1197	...
1198	...
1199	...
1200	...
1201	...
1202	...
1203	...
1204	...
1205	...
1206	...
1207	...
1208	...
1209	...
1210	...
1211	...
1212	...
1213	...
1214	...
1215	...
1216	...
1217	...
1218	...
1219	...
1220	...
1221	...
1222	...
1223	...
1224	...

CUPRINS

Prefață	5
Tabel cronologic	19
Lămuriri despre ediție și traducere	27
CARTEA I-a	
Comentarii	35
ALKESTIS	47
MEDEIA	93
BAKCHANTELE	139
CYCLOPUL	193
Note	225

CARTEA a II-a

Comentarii	253
IPHIGENEIA LA AULIS	279
HEKABE	339
ELECTRA	387
IPHIGENEIA ÎN TAURIDA	441
HIPPOLYTOS	497
Note	551

CARTEA a III-a

Comentarii	589
HERAKLES	615
FENICIENELE	667

RUGĂTOARELE	733
ION	779
Note	845

CARTEA a IV-a

Comentarii	889
RHESOS	915
TROIENELE	955
ANDROMACHA	1005
HELENA	1051
ORESTES	1119
HERAKLIZII	1191
Note	1229
Tabel onomastic	1285
Index	1287

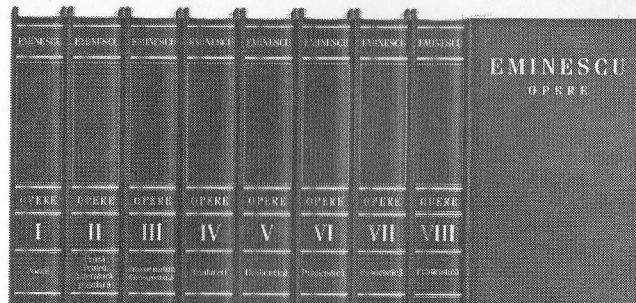
CARTEA a II-a

POEZIA	223
PROZĂ. TEATRU. LITERATURĂ POPULARĂ	263
FRAGMENTARIUM. CORESPONDENȚĂ	323
TRADUCERI	381
PUBLICISTICĂ	441
HISTORIALĂ	471
MEMOARE	521
NOTĂ	571

CARTEA a III-a

POEZIA	223
PROZĂ. TEATRU. LITERATURĂ POPULARĂ	263
FRAGMENTARIUM. CORESPONDENȚĂ	323
TRADUCERI	381
PUBLICISTICĂ	441
HISTORIALĂ	471
MEMOARE	521
NOTĂ	571

LA EDITURA "GUNIVAS" AU APĂRUT:

**Eminescu
OPERE**

Cele 8 volume având o prezentare grafică exelentă, cuprind întreaga operă a marelui poet, devenită accesibilă cititorilor de toate vîrstele prin prezenta ediție:

- Volumul I. POEZII (760 pag.)
- Volumul II. PROZĂ. TEATRU. LITERATURĂ POPULARĂ (720 pag.)
- Volumul III. FRAGMENTARIUM. CORESPONDENȚĂ (624 pag.)
- Volumul IV. TRADUCERI. (640 pag.)
- Volumul V. PUBLICISTICĂ (704 pag.)
- Volumul VI. PUBLICISTICĂ (704 pag.)
- Volumul VII. PUBLICISTICĂ (704 pag.)
- Volumul VIII. PUBLICISTICĂ (704 pag.)

Respectătorul privitor la războiul troian. Mai mult, și-a înghebat o concepție proprie despre lume, individualistă, sceptică și libertină, pe care o expune grecilor, nu fără coerentă retorică.

Dar tonalitatea generală a piesei nu este dată de substratul homeric, care de fapt e tragic, ci de cel satyric. Satyrii vicioși, lași, neastimpărați și starostele lor Silenos sînt tratați cu o veră nuanță, cînd grațioasă, cînd enormă, comparabilă cu a lui Aristophanes. Țopăielile îndrăcite ale Satyrlor, schimele lor hazlui, coregrafia lor, percutantă în scena orbirii Cyclopului, voioșia dezlănită ce le-o provoacă aburii vinului, șotile, vorbele cu două înțelesuri și atîta farmec al pajiștilor înmuite de rouă, al turmelor și al brizelor mării, toate acestea se desfăsoară spre încîntarea spectatorului sau a cititorului.

Al. M.

„Răniți cu unelte casă a lui Admetos / în care am primul, deci sunt
zâmbetul său la trăsă cu ergătă. De vină a Iosif Zeus: el l-a ucis pe fru-
tul său Asklepios, virilindu-i fulgerul în piept. Atunci, pînă de moarte,
nu omoch și eu „Cyclop”², flătorii pentru Zeus ai focurilor,
care, tatal mea m-a osindit și fui închis la închiere.
Dacă am venit în Phthia, m-am tocmat hoară și
am adunat tot coroc în cașă pînă astăzi. Am băut și
am dansat, în Admetos, fru lui Theseus. Am
dansat și morții, amagindu-le pe lîngă măsuță.
Să-l feresc de picire, dacă, în schimbul lui, va povăti
mă în Hades”.

² „Hercules, frate în Admetos
se agădua de toți prietenii, pe rînd, și de parțiali-
zatorii săi pe lîngă măsuță, și înveță deci să poată
sorosi într-o parte, copiii săi și sănătatea să fie
înțeleasă și să nu mai vadă străinii.
Sorose într-o parte și într-o altă parte,
numă strins în brațe de barbațiu ei, se prăpădește îndărât
pe tronul său și înlocuiește un număr mare de războinici sănătoși
cu boala bolnavi și morții. Se aruncă din nou pe lîngă măsuță,
în locul unde înaintea arăsat o lîngă adăpostul său, și se aduce
în locul său, lîngă măsuță, și vîad sosind pe însuși decesul său și înțeleasă
că „... o cobare în salajele lui Hades. El a vînat la timp, căci
că de ce oră să i-o pîndească de moarte”. (Intă Thaneatos, ce zicea în
casă, și într-un lîndut lîngă casă, cu aripi mari, înverzită în negru.)

ALKESTIS

„Răniți cu unelte casă a lui Admetos / în care am primul, deci sunt
zâmbetul său la trăsă cu ergătă. De vină a Iosif Zeus: el l-a ucis pe fru-
tul său Asklepios, virilindu-i fulgerul în piept. Atunci, pînă de moarte,
nu omoch și eu „Cyclop”², flătorii pentru Zeus ai focurilor,
care, tatal mea m-a osindit și fui închis la închiere.
Dacă am venit în Phthia, m-am tocmat hoară și
am adunat tot coroc în cașă pînă astăzi. Am băut și
am dansat, în Admetos, fru lui Theseus. Am
dansat și morții, amagindu-le pe lîngă măsuță.
Să-l feresc de picire, dacă, în schimbul lui, va povăti
mă în Hades”.

„Hercules, frate în Admetos
se agădua de toți prietenii, pe rînd, și de parțiali-
zatorii săi pe lîngă măsuță, și înveță deci să poată
sorosi într-o parte, copiii săi și sănătatea să fie
înțeleasă și să nu mai vadă străinii.
Sorose într-o parte și într-o altă parte,
numă strins în brațe de barbațiu ei, se prăpădește îndărât
pe tronul său și înlocuiește un număr mare de războinici sănătoși
cu boala bolnavi și morții. Se aruncă din nou pe lîngă măsuță,
în locul unde înaintea arăsat o lîngă adăpostul său, și se aduce
în locul său, lîngă măsuță, și vîad sosind pe însuși decesul său și înțeleasă
că „... o cobare în salajele lui Hades. El a vînat la timp, căci
că de ce oră să i-o pîndească de moarte”. (Intă Thaneatos, ce zicea în
casă, și într-un lîndut lîngă casă, cu aripi mari, înverzită în negru.)

THANATOS

„Ah! Anumă să te aducă
în casă, înne lingă casă?
Ceva să văd pe aci Apollon?
Ceva să văd lîngă dreptele,
ceva să văd lîngă ulișeri slava,
ceva să văd lîngă adâncuri?

Respect pentru oameni și cărți

cărțile noastre sunt destinate să aducă în viață cunoașterea și învățarea.

Dacă tonățitatea generală a piesei nu este deosebit de dramatică, care de fapt e tragic, cred că intenția lui Eumenofor, neînțeleasită și starea sa de lăsată, este de a crea o atmosferă de tristețe și de suferință.

Aristophanes, *Romanul*, PERSONALE

(în ordinea intrării în scenă)

APOLLON.

THANATOS.

CORUL cetățenilor din Pherai.

O SERVITOARE a reginei.

ALKESTIS, soția lui Admetos.

ADMETOS, rege în Pherai.

EUMELOS, copilul perechii regale.

HERAKLES.

PHERES, tatăl lui Admetos.

UN SERVITOR.

Sora lui Eumelos, copilă; femei din preajma reginei; bărbați din sutele lui Admetos și a lui Pheres.

Acțiunea se desfășoară în fața palatului lui Admetos, într-o piață din Pherai¹. Apollon ieșe dinăuntru, pe o poartă laterală, purtând arcul în mână și tolba cu săgeți pe umeri.

PERSOANELE

APOLLON

<Rămii cu bine> casă a lui Admetos², în care am primit, deși sunt zeu, să stau la masă cu argații. De vină a fost Zeus: el l-a ucis pe fiul meu Asklepios, zvîrlindu-i fulgerul în piept. Atunci, plin de mânie, am omorât și eu Cyclopii³, făuritorii pentru Zeus ai focului ceresc. Drept care, tatăl meu m-a osîndit să fiu argatul unui muritor.

Venind în Phthia, m-am tocmit boar la gazda mea și i-am adus noroc în casă pînă astăzi. Am întîlnit un suslet drept, cum sunt și eu, în Admetos, fiul lui Pheres⁴; de aceea l-am salvat apoi de ceasul morții, amăgindu-le pe Moire⁵. Si ele mi-au făgăduit, zeițele, să-l ierte de pieire, dacă, în schimbul lui, va coborâ altcineva în Hades⁶.

Rugîndu-se de toți prietenii, pe rînd, și de părinții săi bătrâni ce l-au adus pe lume, nici unul nu s-a învoit, decît soția lui, să moară pentru el, să nu mai vadă strălucirea zilei.

Acum, ținută strîns în brațe de bărbatul ei, se prăpădește înăuntrul casei, căci astăzi i s-a împlinit sorocul morții, al desprinderii de viață.

Eu, ca să nu mă pîngăresc, voi părăsi aceste dragi acoperișuri de palat⁷. Iată, îl văd sosind pe însuși zbirul morților, pe Thanatos⁸, ca s-o coboare în sălașele lui Hades. El a sosit la timp, căci ziuă de pe urmă i-o pîndeau de mult⁹. (Intră Thanatos, cu sabia în mîini. E un bărbat înalt, cu aripi mari, înveșmintat în negru.)

THANATOS

Ah! Ah!

Ce-i cu tine lîngă casă?

Ce pîndești pe-acii Apollon?

Iară vrei, călcînd dreptatea, să ne surpi și spulberi slava, nouă, celor din adîncuri?

Respect pentru domeniul public
Nu-i destul că l-am scăpat pe
Admetos de ceasul morții,
cu măiastra-ți viclenie¹⁰,
înșelindu-le pe Cele
ce împart urșitele?
Și-acum stai, cu arcu-n mînă,
s-o păzești pe Alkestis,
care a primit să moară
pentru soț, de bună voie!

APOLLON

Fii liniștit! Dreptatea e de partea mea.

THANATOS

La ce bun arcul, dacă ai de partea ta dreptatea?

APOLLON

Îl port mereu cu mine; aşa mi-e obiceiul.

THANATOS

Îl porți ca să ajută această casă pe nedrept.

APOLLON

Năpastă unui om la care țin mă întristeză.

THANATOS

Deci vrei să mă lipsești de încă un cadavru?

APOLLON

Nu ți l-am smuls cu sila nici pe celălalt.

THANATOS

Atunci, cum de se află pe pămînt, și nu sub glie?

APOLLON

Și-a dat în locul lui soția, pe care tocmai vrei s-o duci.

THANATOS

O voi muta sub glie, printre morții.

APOLLON

Ia-o și du-te! Văd că nu mi-e dat să te înduplec.

THANATOS

Ucid pe cei sortiți <să piară>; acesta-i rostul meu.

APOLLON

Nu, ci să le amâni sorocul morții.

THANATOS

Pricep cuvîntul tău și știu spre ce țineste.

APOLLON

Nu-i cu putință să ajungă Alkestis la bătrînețe?

THANATOS

Nu, crede-mă, și eu vreau să mă bucur de onoruri.

APOLLON

Numai un suflet vei răpi, nimic mai mult.

THANATOS

Cu cei răpuși în floarea vîrstei mă mîndresc mai tare.

APOLLON

Murind bătrînă, îi vor face înmormîntare mai bogată.

THANATOS

Văd, Phoibos, că ții partea celor îinstăriți.

APOLLON

Ce spui? Bag seamă ești isteț, fără s-o fi știut?

THANATOS

Cei care pot și-ar cumpăra o viață lungă.

APOLLON

Nu te îndupeli, aşadar, să-mi împlinești dorința?

THANATOS

Cu nici un preț. Știi bine felul meu de-a fi.

APOLLON

Urît de muritori și detestat de zei!

THANATOS

Nu pot să-ți las întruna ce nu ți se cuvine.

APOLLON

Așculta-mă, cruzimea ta se va topi. La casele lui Pheres va sosi, în drum spre țara thracilor cu ierni cumplite, un om trimis de Eurystheus după un car cu patru cai. Fiind primit de Admetos ca oaspe în acest palat, el ți-o va smulge pe soția lui¹¹. Vei fi

Respect pentru autor și traducător
silit să-l lași, fără să dobîndești în schimb nici o recunoștință, ci numai ura mea. (Pleacă.)

THANATOS

Vorbește vrute și nevrute. Tot nu vei cîștiga nimic. Femeia, orișicum, va coborî în casele lui Hades. Mă duc spre ea, să-i tai din plete cîteva șuvîte. Iar cel pe care îl însemn cu spada mea¹² trece-n puterea zeilor subpămînteni. (Intră în palat. După plecarea lui vine Corul, alcătuit din bărbați, cetăteni ai orașului Pherai.)

CORIFEUL

Ce tăcere înaintea-acestor ziduri!
Casele lui Admetos sănt mute?
Nu-i nici un prieten să ne spună
dacă trebuie s-o plîngem pe regina
moartă sau e încă vie Alkestis,
încă vede strălucirea zilei
fata lui Pelias¹³, ce ne pare,
mie și întregii lumi, femeia
cea mai devotată soțului.

CORUL

Strofa 1

Oare se-aud suspine din casă,
zbucium de brațe și vaiere,
semnele stingerii vietii¹⁴? Nu-i nimeni,
nici barem la porți vreun servitor.
Apollon, arată-te,
potolește talazul restrîștii,
Vindecătorule¹⁵!
(În timp ce cîntă aceste versuri, Corul se desparte în două jumătăți,
așezîndu-se de o parte și de alta a Corifeului.)

ÎNTÎIUL HEMICOR

E prea tăcere ca să fi pierit.

AL DOILEA HEMICOR

Acum ea nu-i decît o moartă.

ÎNTÎIUL HEMICOR

Din casă încă totuși n-a plecat.

AL DOILEA HEMICOR

Cum? Nu ne vine-a crede. Sînteti siguri?

ÎNTÎIUL HEMICOR

Doar Admetos nu i-a făcut în taină
înmormîntare scumpei lui soții.

CORUL

Antistrofa 1

Nu vedem proaspătă apă <lustrală>
la porți, precum cere
datina morților¹⁶,
nici la altare, tăiată,
vreo șuvîță de păr a doliu¹⁷.
Nici nu-și lovesc femeile tinere
cu mîinile <pieptul>.

AL DOILEA HEMICOR

Dar, iată, ziua însemnată ...

ÎNTÎIUL HEMICOR

Prin asta ce ați vrut să înțelegem?

AL DOILEA HEMICOR

Azi cată să coboare sub pămînt.

ÎNTÎIUL HEMICOR

Ne frînești sufletul, ne rupeți inima!

AL DOILEA HEMICOR

Cind dreptii sănt bătuți de nenoroc,
tot omul trebuie să-i plîngă.

CORUL

Strofa 2

În van s-ar trimite degrabă o navă
în Lykia sau în tărîmul uscat
al zeului Ammon,
să-i mintuie viața sărmânei¹⁸.
Unde să mergem? La care preot,
la care altar pentru jertfe?
lată, deschisă în preajmă,
prăpastia morții!

Asklepios, feciorul lui Phoibos¹⁹,
doar el, de-ar trăi, ar aduce-o
din lăcașul întunecat
și de la porțile lui Hades.
Doar el învia răposații
mai înainte să-l piardă Zeus
cu lancea de foc a fulgerului.
De unde-am putea să primim
o speranță de viață?

CORIFEUL

Regele a săvîrșit toate <riturile>.
Sîngele scaldă altarele
tuturor zeilor²⁰.

Jertfele-au fost mistuite.

Nenorocirea nu are leac.

(Din palat iese plîngînd o servitoare.)

Dar iată, vine din palat o slujitoare, lăcrimînd. Ce întîmplare
nouă vom afla? Firesc este să sufere, cînd îi sînt urgișii stăpîni.
Am vrea să știm: regina mai trăiește ori s-a stins?

SERVITOAREA

Poți spune că e vie și e moartă în același timp.

CORIFEUL

Cum să fii mort și totuși să mai vezi <lumina zilei>?

SERVITOAREA

Ea nu-și mai ține capul, abia de mai răsuflă.

CORIFEUL

Sărmane <rege>, ce soție fără seamă pierzi!

SERVITOAREA

Stăpînul se va dumeri abia cînd o va pierde.

CORIFEUL

N-a mai rămas speranță de-a scăpa cu viață?

SERVITOAREA

O smulge silnic ziua de pe urmă.

CORIFEUL

Vă pregătiți cumva de cele ale morțului?

SERVITOAREA

E giulgiul pregătit, doar s-o-nvelească soțul ei.

CORIFEUL

Să știe <soțul> că sfîrșitul ei n-are pereche și nu este sub soare
nimeni mai presus de ea.

SERVITOAREA

Și cum ar fi altminteri? Tagăduiește cineva? Dar cum ar trebui să fie o femeie, ca s-o depășească? Prisosul dragostei de soț
în ce fel să-l arăți mai deslușit decît primind să mori în locul lui?
Toată cetatea recunoaște asta. Însă veți fi uimiți, cînd veți afla
cum s-a purtat în casă.

Înțelegînd că i s-a împlinit sorocul, ea trupul luminos și l-a
scăldat în apă de pîriu, apoi s-a îmbrăcat cuviincios cu straii și
podoabe scoase dintr-un scrin de cedru²¹. Și-n fața vetrei, astfel
s-a rugat: « Stăpîna mea Hestia²², de vreme ce cobor în Hades,
ascultă cea din urmă rugă care îi-o încchin. Copiii mei orfani ve-
ghează-i! Dă-i fiului soție blîndă și soț ales fiicei mele. Să nu aibă
sfîrșitul născătoarei lor, care s-a stins de timpuriu, ci să petreacă,
norocoși, o viață dulce pe pămîntul părintesc ».

La toate-altarele palatului lui Admetos, rugîndu-se fără istov, a
pus cununi de frunze retezate crengilor de mîrt²³, senină, neplîn-
gînd, cu chipul său frumos, neadumbrat de răul care stă să vină.
Întrînd pe urmă în iatacul nunții, se trînti pe pat și, lăcrimînd
amarnic, spuse: « Culcuș, în care trup și suflet île-am dat bărbă-
tului de dragul căruia mă sting, rămîi cu bine! Deși m-ai nimicit,
nu te urăsc. Mă voi sfîrși curînd, căci nu am vrut să vă trădez, pe
tine și pe soț. Altă femeie, care te va stăpîni, va fi mai norocoasă,
poate, însă nu mai fără-de-prihană decît am fost eu ».

Apoi, stînd în genunchi, a sărutat tot patul și l-a udat cu valu-
rile plînsului. Iar cînd s-a potolit după atîta plînset, s-a ridicat, cu
față înclinată, s-a îndreptat spre ușă, dar s-a întors din nou și s-a
surpat peste-așternut iară și iară.

Copiii, atârnăti de straiul mamei lor, se tînguiau. Si ea, îmbrătișîndu-i, rînd pe rînd, îi copleșea cu sărutări, precum în ceasul morții.

Toți slujitorii hohoteau prin încăperi de mila doamnei lor. Iar dînsa-i mîngîia cu mîna dreaptă, îl agrăia pe unul fiecare, cît de mărunt era, și-l saluta de bun rămas.

Acesta e prăpădul caselor lui Admetos. Murind, el nu l-ar fi durat, pe cînd aşa, scăpînd din gheara morții, va purta mereu în inimă durerea și-n veci n-o va uita!

CORIFEUL

Desigur Admetos suspină, zdrobit de pierderea preanobilei soții.

SERVITOAREA

El plînge, da, îmbrătișînd-o pe iubita lui nevastă, și-o roagă: «Nu mă părăsi!» Dar ruga lui nu folosește, căci ea se mistuie, se macină de boală, povară dureroasă pentru brațul *<unui soț>*.

Deși abia mai pîlpîie suflarea sa, dorește să mai vadă soarele lucind, căci niciodată nu va mai zări, decît acumă, razele și discul soarelui.

Eu merg să dau de veste că v-ați adunat. Nu toți supușii li se-alătură stăpînilor și nu-i urmează în nenorocire, dar tu le ești prieten vechi și credincios. (*Servitoarea intră în palat.*)

ÎNTÎIUL HEMICOR

Io, Zeus, află-vom făgaș de scăpare din mijlocul răului? Cum să abatem destinul care ne-amenzină regii?

AL DOILEA HEMICOR

Cine se-apropie? Trebuie părul să ni-l retezăm, trupul să ni-l învelim în străie cernite?

ÎNTÎIUL HEMICOR

Cît e, prieteni, de limpede, cît e de limpede-acuma! Rugămu-ne zeilor, totuși;

mare le este puterea!

CORUL

*<Phoibos>, augustule Vindecător,
află un leac pentru răul lui Admetos!
Dă-i ajutor, ocrotește-l,
precum altădată!
Vino degrabă și rupe
legăturile morții,
pune stavilă lăcomiei
călăului Hades!*

AL DOILEA HEMICOR

Aiai! ce durere amără,
fecior al lui Pheres,
cît e de crunt pentru tine
să-ți piară soția!

ÎNTÎIUL HEMICOR

Poate durerea te-mpinge să-ți tai
cu sabia firul vieții,
ori să-ți anini sub cer
trupul, cu gîțul în streang.

AL DOILEA HEMICOR

Astăzi vedea-vei apusul
desăvîrșitei soții,
al celei mai desăvîrșite
din toate femeile lumii.
(*Se deschide larg poarta palatului.*)

CORUL

Priviți, ah! priviți-o!
Ea vine spre noi din palat cu soțul.
O, plîngi și jelește, tărîm al lui Pheres,
pe cea mai fără de seamă femeie,
topită de răul ce-o trage adînc
sub glie, la Hades subpămînteanul.

CORIFEUL

De acum înainte voi socoti
că nunțile-aduc mai multe dureri